

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННО-КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ ОТ ДОМАКИНСТВОТА И ЛИЦАТА ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

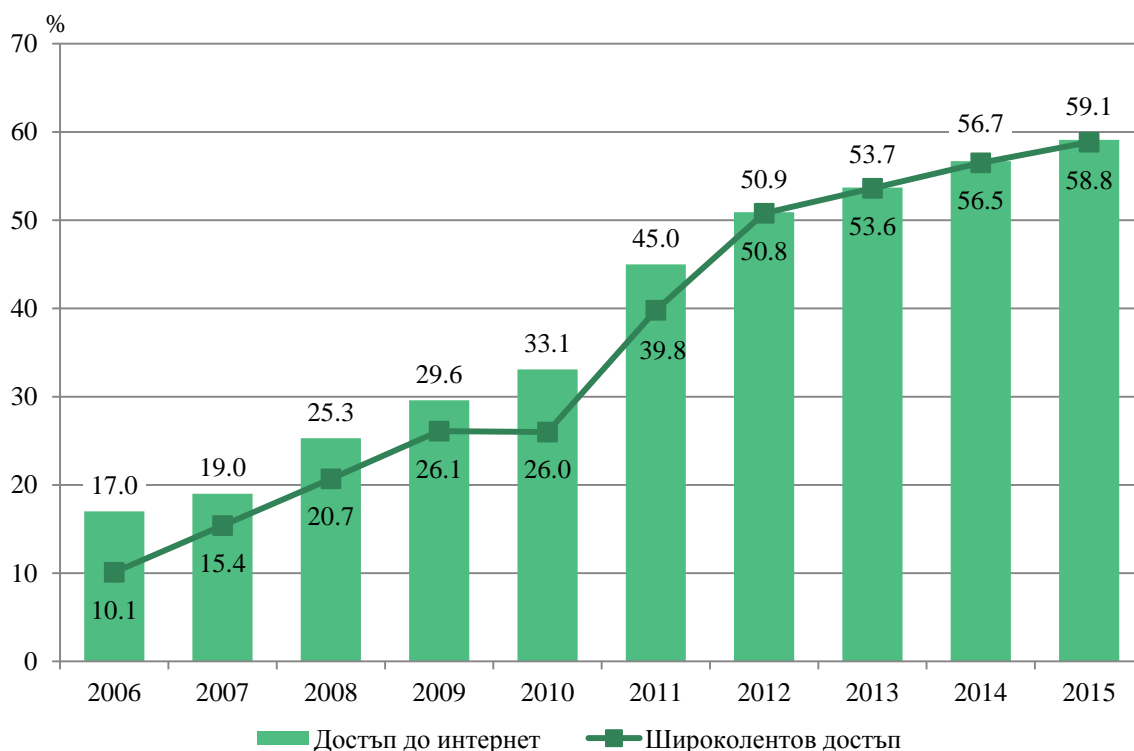
Съгласно Регламент (ЕС) № 1196/2014 на Комисията от 30 октомври 2014 г. НСИ проведе изследване за използването на информационно-комуникационните технологии (ИКТ) от домакинствата и лицата. Изследването се провежда във всички държави - членки на Европейския съюз, по обща методология, която осигурява международна съпоставимост на резултатите. Анкетирани са 4 085 обикновени домакинства и 9 011 лица на възраст 16 - 74 навършени години.

Достъп на домакинствата до интернет

Резултатите от проведеното изследване за използване на ИКТ от домакинствата и лицата показват, че през 2015 г. 59.1% от домакинствата в България имат достъп до интернет в домовете си, като е отбелязан ръст от 2.4 процентни пункта спрямо предходната година. Увеличен е и относителният дял на домакинствата, използващи ширококолов достъп (с 2.3 процентни пункта) - до 58.8%, или почти всички домакинства, имащи достъп до интернет, са с осигурена бърза и надеждна връзка.

За десетгодишен период използването на информационно-комуникационните технологии става все по-масово - относителният дял на домакинствата с достъп до интернет се е увеличил повече от три пъти, а използването на ширококоловата връзка бележи ръст повече от 5 пъти.

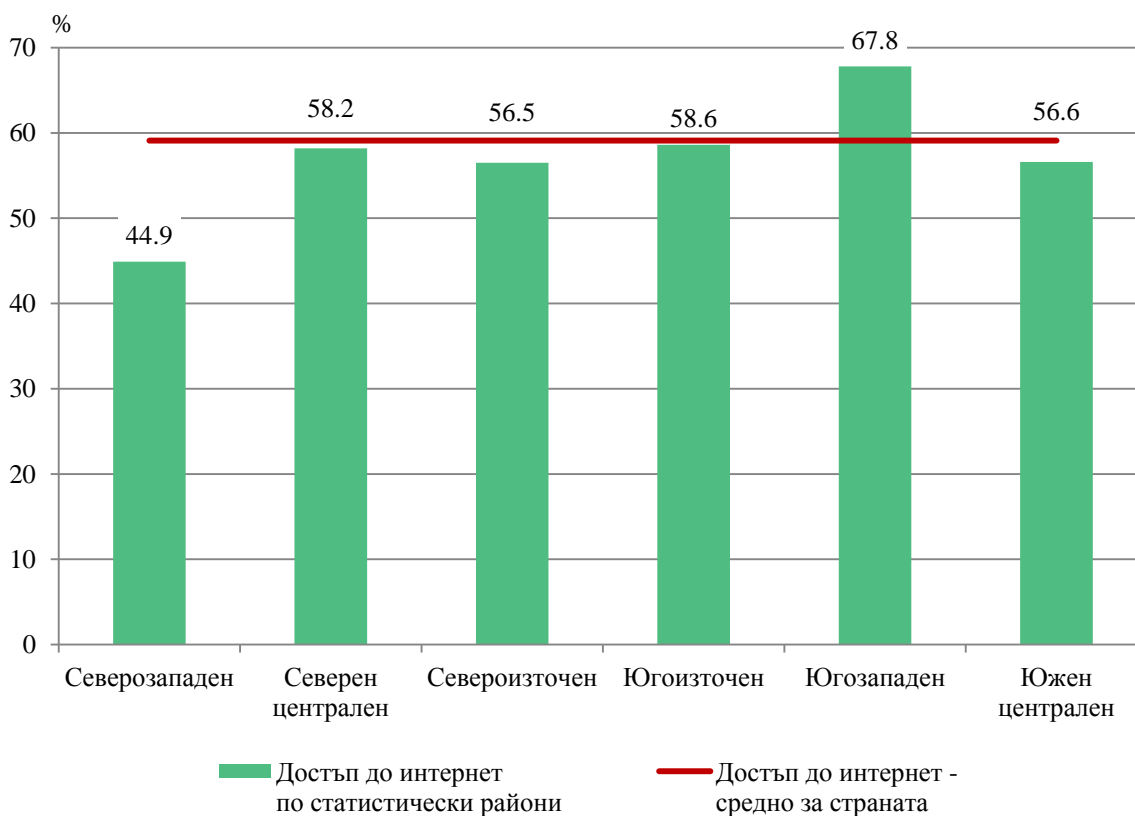
Фиг. 1. Относителен дял на домакинствата с достъп до интернет и ширококолов достъп до интернет

През 2015 г. с най-висок относителен дял на домакинствата с достъп до интернет - 67.8%, е Югозападният район, на територията на която е и столицата. След него се нареждат Югоизточният и Северният централен район, съответно с 58.6 и 58.2%. От тенденцията за страната значително изостават домакинствата от Северозападния район, където с достъп до интернет са 44.9% от домакинствата.

Фиг. 2. Относителен дял на домакинствата с достъп до интернет през 2015 г. по статистически райони

Причините, поради които домакинствата нямат достъп до интернет у дома, са комплексни - повече от половината (51.6%)¹ посочват като причина липсата на умения за работа с интернет, а за 38.5% разходите за необходимото оборудване или абонаментни такси са високи.

Използване на интернет от лицата на възраст между 16 и 74 години

През 2015 г. 54.6% от населението на възраст 16 - 74 навършени години използва интернет всеки ден или поне веднъж седмично. Запазва се тенденцията на растеж в регулярното използване

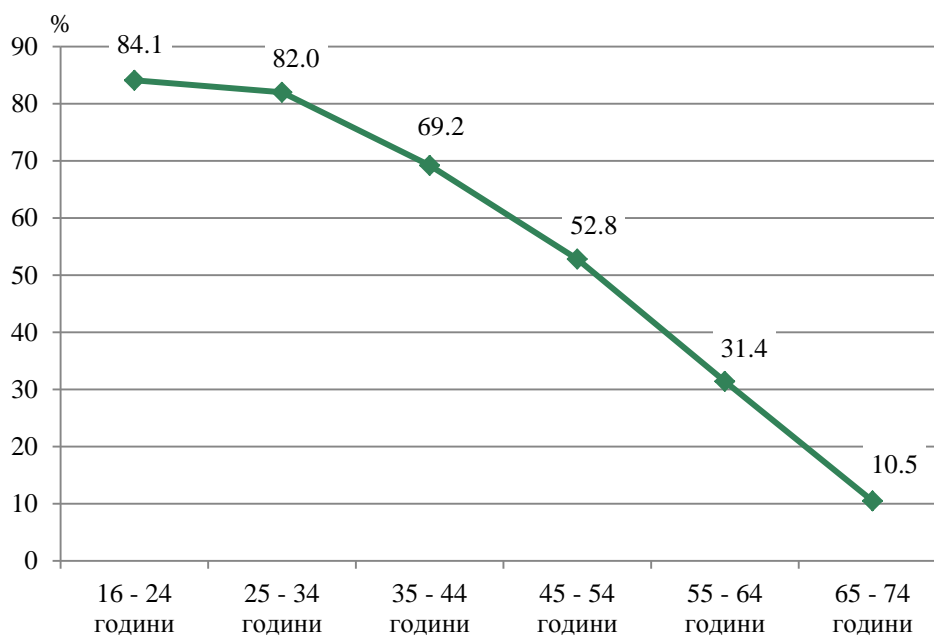
¹ Относителният дял е изчислен на базата на домакинствата без достъп до интернет.

на интернет от лицата, като на базата на предходната година е отбелязан ръст от 0.9 процентни пункта. Положителна е и тенденцията за намаляване на относителния дял на лицата на възраст 16 - 74 навършени години, които никога не са използвали интернет - от 37.1% през 2014 г. до 34.7% през 2015 година.

Данните от проведените до момента изследвания за използване на ИКТ от лицата показват, че най-активни потребители в мрежата са младежите на възраст между 16 и 24 години. През текущата година 84.1% от тях използват интернет всеки ден или поне веднъж седмично. Регистрирана е обратнопропорционална зависимост между възрастовите групи и честотата на регулярното използване на интернет - при по-високите възрастови групи се наблюдават по-ниски стойности на този показател, като едва 10.5% от населението в най-високата наблюдавана възрастова група (65 - 74 навършени години) използват глобалната мрежа.

Фиг. 3. Относителен дял на лицата, които редовно използват интернет (всеки ден или поне веднъж седмично), по възраст през 2015 година

Мъжете са по-активни при редовното използване на интернет в сравнение с жените - съответно 55.2 и 54.0%.

Значителни са различията при редовно използващите интернет по образование, докато 86.3% от лицата с висше образование използват редовно глобалната мрежа, то едва 24.7% от лицата с основно или по-ниско образование се възползват от възможностите, които тя предоставя.

Използването на складово пространство в интернет за съхранение на документи, снимки, музика, видео или други файлове (т.нар. „облачни услуги“) добива по-широка популярност сред регулярните интернет потребители на възраст 16 - 74 години. В сравнение с предходната година се наблюдава увеличение от 21.3¹ на 31.2%. Потребители на облачна услуга през 2015 г. са 32.8% от мъжете и 29.6% от жените. Лицата на възраст 16 - 24 години са най-активните ползватели на този вид услуги (43.1%), следвани от лицата на възраст 25 - 34 години (37.4%), докато едва 12.4% от лицата на възраст над 55 години използват складово пространство в интернет.

¹ Относителният дял е изчислен на базата на регулярните потребители на интернет.

1. Относителен дял на лицата, които използват облачни услуги (като процент от регулярните интернет потребители)

(Проценти)

	2014	2015
Общо	21.3	31.2
По пол		
Мъже	23.1	32.8
Жени	19.4	29.6
По възраст		
16 - 24	34.2	43.1
25 - 34	24.0	37.4
35 - 44	19.9	29.6
45 - 54	15.0	23.5
55 - 64	8.0	16.6
65 - 74	8.0	12.4

Основни цели при използване на интернет от лицата

През 2015 г. регулярните интернет потребители най-често използват мрежата с цел комуникация. От тях 83.3% осъществяват телефонни или видеоразговори през интернет, а 78.9% са използвали електронна поща. Три четвърти (75.9%) декларират, че са се възползвали от услугите на глобалното уебпространство с цел участие в социални мрежи, а 70.7% четат новини и онлайн вестници. Основни дейности в интернет са и намиране на информация за стоки или услуги (61.7%), търсене на здравна информация (50.1%) и консултиране с онлайн енциклопедии (43.3%). 19.5% от потребителите използват интернет за търсене или кандидатстване за работа, а 9.8% - за интернет банкиране.

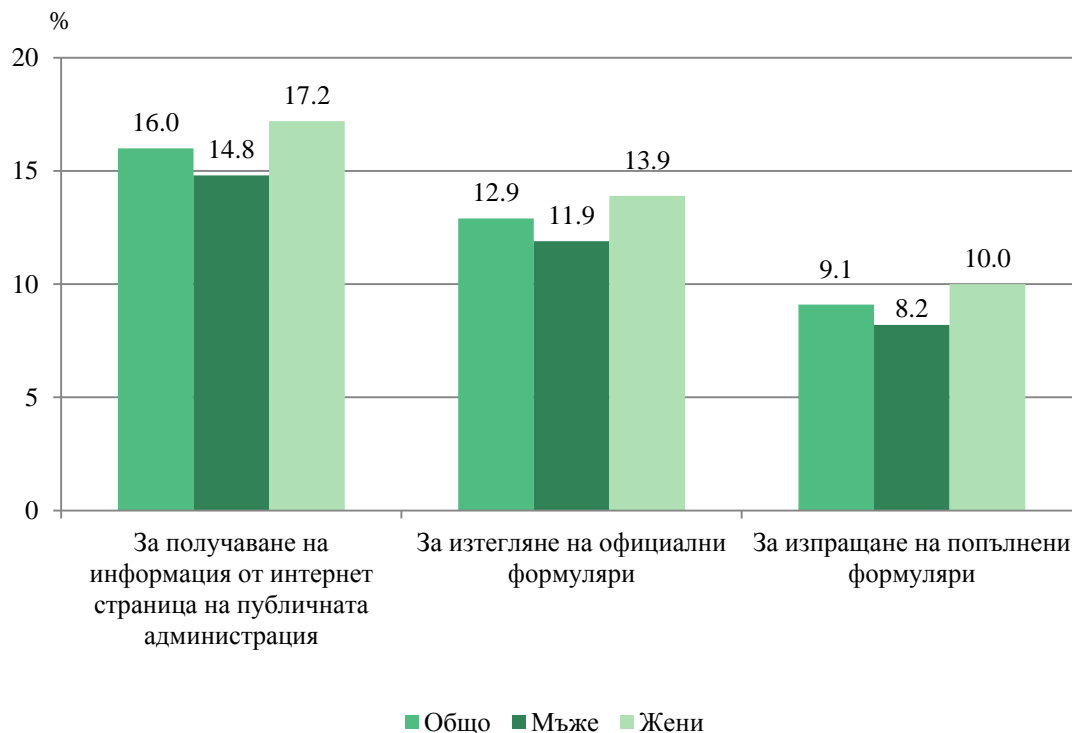
Използване на интернет от лицата за взаимодействие с обществени институции

През 2015 г. 17.8% от лицата използват глобалната мрежа за взаимодействие с органите на държавната администрация и местното самоуправление. Най-значителен е дялът на лицата, които са получавали информация от интернет страница или уебсайт на публичната администрация (16.0%), следван от дела на изтегилите формуляри от официална интернет страница (12.9%) и изпратилите попълнени формуляри (9.1%) през последните дванадесет месеца.

Жените са по-активни от мъжете при използването на предлаганите онлайн услуги от публичната администрация - съответно 19.0 и 16.6%.

Фиг. 4. Относителен дял на лицата, използвали интернет за взаимодействие с обществени институции през 2015 г., по цели и пол

Сигурност в интернет

В изследването за 2015 г. бе включен специален модул относно сигурността в интернет. Според получените резултати 27.5% от потребителите на интернет са имали проблеми, свързани със заразяване на компютъра с вирус или друга компютърна инфекция (напр. „червей” или „троянски кон”), което е довело до загуба на информация или време. Сравнително малък е дялът на интернет потребителите (3.6%), станали жертва на злоупотреба с лична информация, изпратена по интернет, или на други нарушения на поверителността.

Притеснение по отношение на сигурността при ползването на интернет, свързано с предоставянето на лична информация на онлайн общности в социални или професионални групи, е отбелязано от 21.8% от интернет потребителите. От поръчване или закупуване на стоки и услуги и интернет банкиране са се ограничило съответно 18.5 и 18.4%. Близко две трети (65.7%) от потребителите на интернет нямат притеснение относно сигурността, което да ги е ограничило при използването на интернет за извършването на обичайните им дейности.

Фиг. 5. Относителен дял на лицата, които са се ограничавали при използването на интернет поради причини, свързани със сигурността по дейности и пол

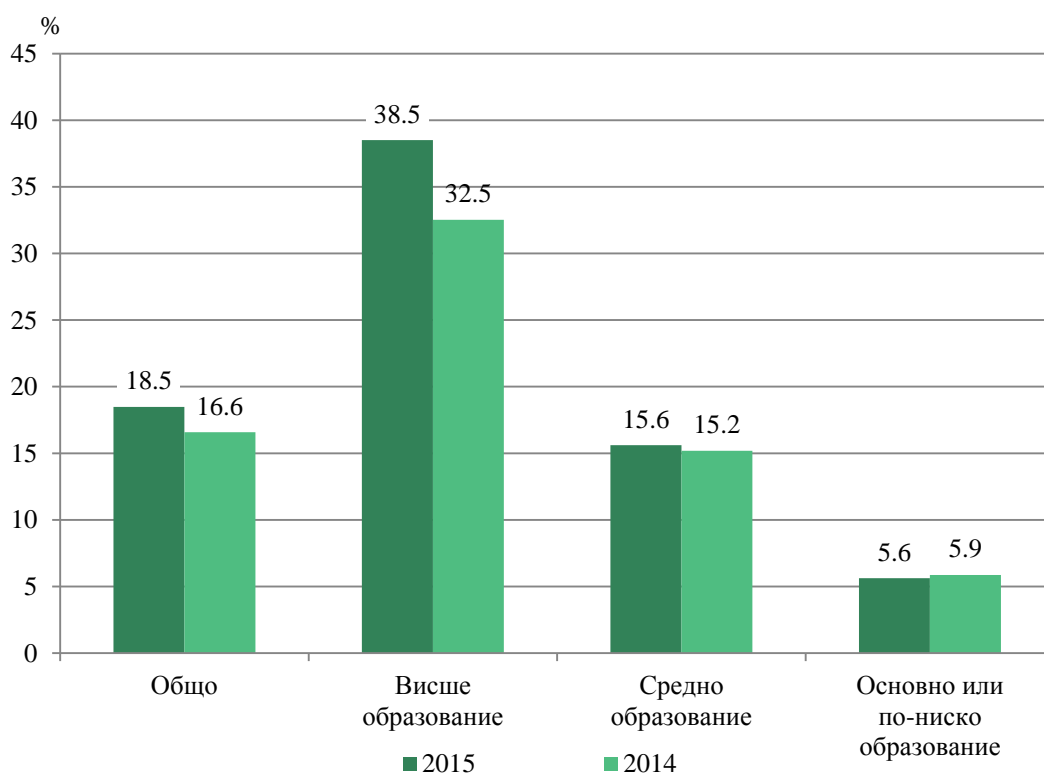
Половината от потребителите на интернет (50.8%) извършват регулярно архивиране на файлове от личните си компютри на външно устройство за съхранение или в складово пространство в интернет, с което предотвратяват евентуална загуба на информация. Голяма част от потребителите (42.2%) са запознати, че „бисквитките” (Cookies) могат да бъдат използвани за проследяване на посещаваните сайтове в интернет. От тях 21.4% са променяли настройките на интернет браузъра си за ограничаване на броя на „бисквитките”, които се съхраняват на личните им компютри.

Електронна търговия

Данните от изследването за използването на ИКТ от домакинствата и лицата за 2015 г. показват, че дялът на лицата на възраст 16 - 74 навършени години, които пазаруват за лични (неслужебни) нужди онлайн, достига 18.5%. В сравнение с предходната година е регистрирано увеличение от 1.9 процентни пункта на лицата, извършили онлайн покупки, като при мъжете увеличението е с 1.3, а при жените - с 2.5 процентни пункта.

Фиг. 6. Относителен дял на лицата, които са поръчвали/купували стоки или услуги за лични цели от интернет, по образование през 2015 година

При използването на електронната търговия са регистрирани съществени различия по образование, като делът на лицата с висше образование, купували/поръчвали стоки или услуги онлайн, е 38.6%, а на лицата с основно или по-ниско образование - едва 5.6%.

Най-често онлайн се купуват дрехи и спортни стоки - 71.2% от пазарувалите по интернет са закупили такива артикули, следвани от стоки за дома (31.4%) и покупките, свързани с пътувания или хотелски резервации (30.6%).

Фиг. 7. Относителен дял на поръчваните по интернет стоки и услуги през 2014 и 2015 г. по видове

Повече информация и данни от изследванията за използване на информационно-комуникационните технологии от домакинствата и лицата могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/bg/node/2722>) и в информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=240).

Приложение

Таблица 1

Относителен дял на лицата, които редовно използват интернет (всеки ден или поне веднъж седмично), по цели на използване

Видове цели на използване	(Проценти)
	2015
Телефонни разговори или видеоразговори (чрез уебкамера) през интернет	83.3
Изпращане/получаване на е-поща	78.9
Участие в социални мрежи	75.9
Четене на онлайн вестници, новини, списания	70.7
Намиране на информация за стоки или услуги	61.7
Търсене на информация, свързана със здравето	50.1
Консултиране с онлайн енциклопедии с цел добиване на знания по всякакви въпроси	43.3
Качване на самостоятелно създадено съдържание (текст, изображения, снимки, музика, видео и др.) в уебсайт за споделяне	37.5
Търсене на информация за образование, обучение или предложения за курсове	36.3
Ползване на услуги, свързани с пътувания или резервации за настаняване	30.6
Търсене или кандидатстване за работа по интернет	19.5
Изтегляне на софтуер (с изключение на игри)	17.9
Продажба на стоки или услуги	16.3
Публикуване на мнение по обществени или политически въпроси чрез уебсайт	15.4
Интернет банкиране	9.8
Участие в професионални онлайн мрежи	7.6
Участие в онлайн консултации или гласуване за определяне на позицията по обществени или политически въпроси	5.5